

Jézus, világ Megváltója

elő-imitációs játék az Énekeskönyv 191. énekére; kicsit pop-osan

Érdekes, a maga módján furcsán ökumenikus ének a *Jézus, világ Megváltója*. A szövegi jelzete latin eredetre utal, a dallamjelölés pedig a nagyszombati énekeskönyvre (1651), ami a Cantus Catholici címet viseli, és valójában Lőcsén nyomtattatott. De az teljesen igaz, hogy a nagyszombati zsinatokon döntöttek úgy, hogy megerősítik a népénekek gyakorlatát a római egyházban is. A reformáció hatásaként ugyanis nagyon kedvelté váltak az anyanyelvű gyülekezeti énekek minden felekezetben.

A középkori latin szövegből (*Salve mundi salutare*) készült el a magyar vers, amihez egy ismeretlen alkotó a dallamot alakította. De ugyanezt – pontosabban: majdnem ugyanezt – a dallamot azonban megtaláljuk a német evangélikus korálok között is *Sei gegrüßet, Jesu gütig* szövegkezdettel. J. S. Bach egy teljes orgona-partitát (korálvariáció-sorozat) szentel ennek az éneknek. Hogy a magyarországi római katolikus dallamformáló tudta-e, hogy egy evangélikus ének dallamát használja, vagy csak a fülében élt a dallam, és saját alakításának gondolta, már nem is érdekes. Inkább örülhetünk, hogy ilyen különleges módon gyarapodott a közös énekkincs a két felekezetnek.

A dallamhoz javasolt „elő-imitációs játék” egyszerre épít a motívum-ismételésre és a visszhang-hatásra: minden dallamsor első négy hangját megelőlegezzük két csoportra osztva az éneklőket. Ügyesebb csoporttal bonyolíthatjuk a játékot a felütés beiktatásával (B-változat), ebben a változatban az elő-imitáció próbálkozásnak tűnik, amit a közös, immár nem felütéssel kezdődő éneklés „kiigazít”, helyesen is elénekel.

Ha gitárral, vagy dzsesszes hangulatú zongorázással támasztjuk meg az éneket, kedves, popzenei hangzást érhetünk el.

A javasolt akkordkíséret:

dm / dm / dm / am // F / F / F - B/ C F - //
am ⁷ / B ^{maj} / C ⁶ - D / gm // E ^{maj} / E ^{maj} / E ^{maj} / F G - //
B ^{maj} / B ^{maj} / B ^{maj} / am ⁷ // gm ⁹ / gm ⁹ / gm ⁹ / A dm - //

A Capo-t az 5. bundra helyezve egyszerűbb fogásokat használhatunk:

am / am / am / em // C / C / C - F / G C - //
em ⁷ / F ^{maj} / G ⁶ - A / dm // B ^{maj} / B ^{maj} / B ^{maj} / C D - //
F ^{maj} / F ^{maj} / F ^{maj} / em // dm ⁹ / dm ⁹ / dm ⁹ / E am - //

Bence Gábor

Jézus, világ Megváltója

"Elő-imitációs" játék a 191. énekünkre

Nagyszombat 1651

A) Egyszerűbb változat

mf 1. Jé - zus, vi-lág Jé-zus, vi-lág Meg-vál - tó - ja, *mf* Üd-vös sé-gem

1. Jé - zus, vi-lág Jé-zus, vi-lág Meg-vál - tó - ja,

mf Üd-vös sé-gem meg- a - dó - ja, *mf* Meg fe-szí-tett

mp Üd-vös sé-gem *mf* Üd-vös sé-gem meg- a - dó - ja, Meg fe-szí-tett

11 Meg - fe-szí-tett Is- ten Fi- a, Bű-nöm-nek fán Bű-nöm-nek fán füg-gő

Meg - fe-szí-tett Is- ten Fi- a, Bű-nöm-nek fán Bű-nöm-nek fán füg-gő

16 dí - ja: Jé - zus, add, hogy Jé - zus, add, hogy hoz-zád

dí - ja: Jé - zus, add, hogy Jé - zus, add, hogy hoz-zád

20 tér - jek, Ve-led hal-jak, Ve-led hal-jak, ve-led él - jek.

tér - jek, Ve-led hal-jak, Ve-led hal-jak, ve-led él - jek.

2

B) Felütéses változat

mf *mf*

1. Jé - zus, vi-lág Jé-zus, vi-lág Meg-vál - tó - ja, Üd-vös - sé-gem

mp *mf* *mp*

1. Jé - zus, vi-lág Jé-zus, vi-lág Meg-vál - tó - ja, Üd-vös

mf *végig hasonló dinamikai játékkal*

Üd-vös sé-gem meg a - dó - ja, Meg fe - szí-tett

mf

sé-gem Üd-vös sé-gem meg a - dó - ja, Meg fe - szí-tett

11

Meg fe-szí-tett Is ten Fi - a, Bű-nöm-nek fán Bű-nöm-nek fán füg-gő

Meg fe-szí-tett Is ten Fi - a, Bű-nöm-nek fán Bű-nöm-nek fán füg-gő

16

dí - ja: Jé - zus, add, hogy Jé - zus, add, hogy hoz-zád

dí - ja: Jé - zus, add, hogy Jé - zus, add, hogy hoz-zád

20

tér - jek, Ve-led hal-jak, Ve-led hal-jak, ve-led él - jek.

tér - jek, Ve-led hal-jak, Ve-led hal-jak, ve-led él - jek.